

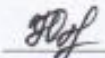
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«РОЖИЩЕНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛГІЙ
ІМЕНІ С. З. ГЖИЦЬКОГО»

Випускова циклова комісія технологічних дисциплін

ПОГОДЖУЮ

Заступник директора

з навчальної роботи

 Ольга НИЧИПОРУК
27 серпня 2025 року

Вячеслав ТАРАСЮК

2025 року

ПРОГРАМА

**з освітнього компонента «Основи підприємництва,
менеджменту і маркетингу»**

Розробник **Куденчук Леся Андріївна**

Галузь знань **20 Аграрні науки та продовольство**

Спеціальність **204 Технологія виробництва і переробки продукції
тваринництва**

Освітньо-професійна програма **Технологія виробництва і переробки
продукції тваринництва**

Статус обов'язковий компонент

Мова навчання українська

2025 р.

Програма освітнього компонента «Основи підприємництва, менеджменту і маркетингу» для здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр спеціальності 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва денної форми навчання складена на основі ОПП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» 20.06.2024 р. – 20 с.

Розробник: Куденчук Леся Андріївна

Програма обговорена на засіданні циклової комісії
технологічних дисциплін

Протокол від 26.08.2025 року № 1

Голова циклової комісії Ольга ЧИЖЕВСЬКА

Схвалено Педагогічною радою ВСП «Рожищенський фаховий
коледж ЛНУВМБ імені С. З. Гжицького»

Протокол від 27.08.2025 року № 8

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Освітньо-професійна програма	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Характеристика освітнього компонента	
Статус	обов'язковий компонент
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів ЄКТС	3
Курсова робота (проєкт)	-
Форма оцінювання	4-х бальна шкала
Форма навчання	денна
Рік підготовки	2025 р.
Семестр	4 (6)
Аудиторні години	60
Лекції	46
Практичні заняття	8
Лабораторні заняття	-
Семінарські заняття	6
Самостійна робота	30

Примітка: співвідношення кількості годин (у відсотках):

аудиторних занять – 67 %

самостійна робота – 33 %

2. МЕТА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА, ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ТА ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Метою вивчення освітнього компонента є формування у здобувачів освіти системи знань щодо теоретичних основ та практичних навиків із підприємництва, менеджменту і маркетингу, а саме сучасного управлінського мислення, основ системного керування суб'єктами підприємницької діяльності, ухвалення конструктивних управлінських рішень на майбутньому місці роботи, загальних принципів маркетингових досліджень ринку.

Предметом вивчення освітнього компонента є методологія здійснення підприємницької діяльності, особливості формування, функціонування та розвитку системи управління суб'єктами підприємництва, загальні закономірності розвитку маркетингу в ринкових умовах.

Основними завданнями освітнього компонента є:

- засвоєння здобувачами освіти теоретичних знань, що передбачені програмою з освітнього компонента «Основи підприємництва, менеджменту і маркетингу»;

- формування системи знань щодо сутності та основних категорій підприємництва;
- набуття практичних вмінь аналізувати проблеми та ситуації, що виникають в процесі організації та ведення бізнесу.
- формування спеціальних професійних умінь та навичок щодо роботи в управлінській структурі підприємств;
- організація маркетингової діяльності підприємств, зокрема підприємств, зайнятих у галузі виробництва та переробки продукції тваринництва;
- маркетингові дослідження зовнішнього та внутрішнього середовища;
- організація служби маркетингу на підприємстві;
- розробка та реалізація збутової політики підприємства.

Передумовами вивчення освітнього компонента є опанування таких освітніх компонентів: основи правознавства, історія України, інформатика та комп'ютерна техніка, вступ до спеціальності, безпека життєдіяльності з основами охорони праці, економіка виробництва продукції тваринництва, основи бухгалтерського обліку.

2.1. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання (РН):

1. Спілкування державною мовою.
2. Застосовувати інформаційні та комунікаційні технології в обсязі, достатньому для здійснення професійної діяльності.
3. Знати свої права, як члена суспільства, цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.
4. Застосовувати основи систем обліку, планування і контролю затрат виробництва продукції тваринництва та визначити її економічну ефективність.
5. Проводити планування і організацію робіт у виробничому підрозділі з дотриманням трудової та технологічної дисципліни.
6. Використовувати у професійній діяльності нормативно-правові документи з технології виробництва і переробки продукції тваринництва.
7. Забезпечувати вимоги до режимів і термінів зберігання, умов транспортування, підготовки до реалізації сировини і готової продукції тваринництва.

Компетентності

Загальні компетентності (ЗК):

1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
5. Здатність працювати в команді.

Фахові компетентності (ФК):

1. Здатність проводити аналіз виробничо-економічної діяльності, вести звітно-облікову і технологічну документацію виробничого підрозділу.

2. Здатність організувати роботу структурного підрозділу з виробництва і переробки продукції тваринництва з дотриманням норм охорони праці, біобезпеки у професійній діяльності.

3. Здатність до використання нормативної та технологічної документації у професійній діяльності.

4. Здатність забезпечувати зберігання, транспортування і реалізацію сировини і готової продукції тваринництва.

5. Здатність використовувати професійні знання та навички з технології виробництва продукції тваринництва

3. ОБСЯГ ТА СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Форма навчання

денна

Підсумкова форма контролю

диференційний залік

№ теми	Назва розділу	Кількість годин							
		Разом	Самостійна робота	Навчальні заняття					
				Всього					
					Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Основи менеджменту	28	10	18	14	2	2		
2	Основи маркетингу	26	8	18	14	2	2		
3	Основи підприємництва	36	12	24	18	2	4		
Разом з освітнього компонента		90	30	60	46	6	8		

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Рекомендована література
(IV) VI семестр			
1	Менеджмент як наука управління підприємством	2	6; 9; 10; 11; 22; 28

2	Функції менеджменту	2	6; 9; 10; 11; 22; 28; 33
3	Основи управлінських рішень	2	6; 9; 10; 22; 28; 33
4	Організаційні структури управління підприємством	2	6; 11; 22; 28; 33
5	Менеджер у системі управління	2	6; 10; 22; 28
6	Методи менеджменту	2	6; 10; 28
7	Управління конфліктами і стресами	2	6; 22; 33
8	Маркетинг: суть та основні поняття	2	9; 13; 14; 16; 23; 28; 31
9	Маркетингова інформаційна система та маркетингові дослідження	2	13; 14; 23; 28; 31
10	Маркетингова товарна політика	2	9; 13; 14; 16; 23; 28
11	Маркетингова цінова політика	2	9; 13; 14; 16; 23; 28; 31
12	Маркетингова політика розподілу	2	13; 16; 23; 28; 31
13	Маркетингова комунікаційна політика	2	9; 13; 14; 16; 23; 28; 31
14	Нейромаркетинг	2	13; 14; 23; 31
15	Підприємництво в сучасному бізнес-середовищі	2	1; 3; 4; 5; 7; 15; 17; 30
16	Види підприємств та організаційно-правові форми підприємництва	2	3; 4; 5; 7; 15; 17; 19; 26; 30
17	Мале підприємництво в Україні	2	3; 5; 7; 26
18	Правові основи підприємництва	2	1; 3; 4; 5; 30
19	Організація підприємницької діяльності	2	1; 3; 4; 5; 7; 15; 17; 20; 21; 30
20	Оподаткування підприємництва в Україні	2	3; 15; 18
21	Ризики в підприємницькій діяльності	2	3; 4; 15
22	Бізнес-планування в підприємницькій діяльності	2	2; 3; 4; 7; 12; 25; 29; 30
23	Етика і культура ведення бізнесу	2	3; 4; 7; 15; 17
Разом		46	

4.2. Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форми та засоби контролю	Рекомендована література
(IV) VI семестр				
1	Дослідження функцій менеджменту	2	Усне та письмове опитування (тести)	6; 9; 10; 22; 28
2	Побудова організаційних структур управління підприємством	2		6; 11; 22; 28; 33
3	Ознайомлення з методами ціноутворення	2		9; 13; 14; 16; 23; 28; 31
4	Розробка засобів маркетингових комунікацій	2		9; 13; 14; 16; 23; 28; 31
5	Дослідження технології створення власного бізнесу	2		1; 3; 4; 5; 7; 15; 17; 20; 21; 30
6	Розробка бізнес-плану	2		2; 7; 12; 25; 29; 30
7	Представлення бізнес-плану	2		2; 7; 12; 25; 29; 30
Разом		14		

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Рекомендована література
(IV) VI семестр			
1	Історія розвитку менеджменту	2	6; 9; 10; 11; 22
2	Теорії мотивації	2	6; 9; 10; 11; 22
3	Фактори, що впливають на прийняття управлінських рішень	2	6; 9; 10; 22; 28; 33
4	Формування ефективного стилю лідерства	2	6; 10; 22; 28
5	Управління змінами	2	6; 22; 33
6	Види маркетингу	2	13; 14; 28; 31
7	Конкурентоспроможність товару	2	23; 28
8	Стратегії ціноутворення	2	13; 14; 23; 28; 31
9	Маркетингова логістика	2	13; 14; 23; 28; 31
10	Історія розвитку підприємництва	2	3; 4; 30
11	Об'єднання підприємств	2	3; 4; 17; 26; 30

12	Державна підтримка підприємництва	2	3; 4; 26; 30
13	Припинення підприємницької діяльності	2	3; 5; 7; 8
14	Оформлення бізнес-плану	2	2; 7; 12; 25; 29; 30
15	Соціальна відповідальність підприємництва	2	3; 4; 6; 15; 17; 30
Разом		30	

5. ВИДИ ЗАНЯТЬ, МЕТОДИ І ФОРМИ НАВЧАННЯ

Форми організації освітнього процесу: навчальні заняття (лекції, практичні та семінарські заняття), самостійна робота, консультації, індивідуальні завдання, дистанційне навчання.

Освітні технології: традиційні, інтерактивні, інформаційно-комунікативні.

6. КОНТРОЛЬ І ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

Для визначення рівня засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу використовують такі форми та методи контролю і оцінювання знань та вмінь:

- поточний контроль за темами і змістовими модулями;
- залік.

Поточний контроль проводиться на аудиторних заняттях усіх видів. Основною метою поточного контролю є перевірка рівня підготовки здобувачів освіти до виконання конкретних завдань; проміжний контроль має на меті оцінити знання, вміння та практичні навички, набуті унаслідок засвоєння теоретичного і практичного матеріалу після вивчення логічно завершеної частини освітнього компонента. Основним завданням як поточного, так і проміжного контролю є забезпечення зв'язку між викладачем та здобувачами освіти в процесі навчання, управління навчальною мотивацією.

Поточний контроль може проводитись в усній формі під час проведення занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Результати поточного контролю (поточна успішність) з освітнього компонента є базовою інформацією під час проведення заліку.

Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи здобувача освіти протягом семестру над вивченням програмного матеріалу освітнього компонента, відвідування занять;
- виконання завдань на практичних заняттях;
- виконання завдань поточного контролю;
- виконання завдань самостійної роботи здобувачем освіти.

Поточний контроль рівня знань **може проводитися як:**

- 1) усне опитування за контрольними запитаннями;
- 2) виконання практичних вправ і завдань;
- 3) письмовий контроль (контрольна робота за варіантами або тестування).

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному етапі здобуття освітньо-професійного ступеня та/або на завершальних етапах.

Підсумковий контроль **може проводитись:**

- в письмовій та/або усній формах
- з використанням комп'ютерних технологій.

Формою підсумкового контролю є семестровий контроль рівня знань, умінь, навичок здобувачів освіти. Семестровий контроль проводиться у формі семестрового диференційованого заліку з освітнього компонента щодо обсягу навчального матеріалу, визначеного програмою освітнього компонента. Здобувач освіти вважається допущеним до заліку з освітнього компонента, якщо виконав усі види робіт, передбачені програмою. Семестровий залік полягає в оцінюванні засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу на підставі виконання ним (здобувачем) усіх видів робіт.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання за національною шкалою				Критерії та визначення оцінювання
Рівень компетентності	Оцінка			
	12 – бальна	4 – бальна	2 – бальна	
Високий (творчий)	12	5 (відмінно)	зараховано	Здобувач освіти має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації та приймати рішення.
	11			Здобувач освіти має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв’язувати проблеми.
	10			Здобувач освіти має повні, глибокі знання, здатний(а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки та узагальнення.
Достатній (конструктивно – варіативний)	9	4 (добре)		Здобувач освіти добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
	8			Знання здобувача освіти є достатніми, він (вона) застосовує вивчений

				матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати зв'язки між фактами, робити висновки, контролювати власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і має неточності.
	7			Здобувач освіти правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії.
Середній (репродуктивний)	6	3 (задовільно)		Здобувач освіти виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його (її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосувати знання при виконанні завдань за зразком.
	5			Здобувач освіти відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило.
	4			Здобувач освіти з допомогою викладача відтворює основний навчальний матеріал, може повторити за зразком певну операцію, дію.
Початковий (рецептивно – продуктивний)	3	2 (незадовільно)	незараховано	Здобувач освіти відтворює частину навчального матеріалу з допомогою викладача виконує елементарні завдання.
	2			Здобувач освіти відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення.
	1			Здобувач освіти розрізняє об'єкти вивчення.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Бізнес-планування підприємницької діяльності: навчальний посібник / 3. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с.
3. Гой І. В., Смелянська Т. П. Підприємництво: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 368 с.
4. Гонтарева І. В. Підприємництво: підручник. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 392 с.
5. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436 (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

6. Дудар Т. Г. Менеджмент: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 336 с.
7. Іванілов О. С. Економіка підприємства. Підручник. 2-ге вид. Київ: Центр учбової літератури, 2022. 728 с.
8. Кодекс України з процедур банкрутства від 18 жовтня 2018 року № 2597-VIII (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text>
9. Краус К. М., Краус Н. М., Радзіховська Ю. М. Менеджмент і маркетинг: посібник. Київ: Аграр Медіа Груп, 2022. 241 с.
10. Кучеренко Д. Г. Менеджмент. Курс лекцій. 2-ге видання. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 184с.
11. Мазур К. В., Кубай О.Г. М 13 Менеджмент аграрного підприємства: навчальний посібник. Вінниця: ТВОРИ, 2020. 284 с.
12. Македон В. В. Бізнес-планування: Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2022. 236 с.
13. Маркетинг: навчальний посібник / Н. Іванечко, Т. Борисова, Ю. Процишин. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 180 с.
14. Маркетинг: Світовий досвід та український вимір: підручник. Вид. 2-ге доп. та перероб. / За заг. ред. А. О. Старостіної. Київ: Видавництво Ліра-К, 2024. 484 с.
15. Мельников А. М., Коваленко О. А., Пундяк Н. Б. Основи організації бізнесу, Київ: Центр учбової літератури, 2023. 200 с.
16. Овечкіна О. А., Солоха Д. В. Планування маркетингу. 2-ге вид. перероб. та доп. навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 352 с.
17. Педько А. Б. Основи підприємництва і бізнес культури: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2022. 168 с.
18. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
19. Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 року № 1576-XII (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>
20. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: від 15 травня 2003 року № 755-IV (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
21. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 2 березня 2015 року № 222-VIII (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>
22. Рульєв В. А., Гуткевич С. О. Менеджмент. Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2022. 488 с.
23. Сенишин О. С., Кривешко О. В. Маркетинг: навчальний посібник. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2020. 347 с.
24. Хмурова В. В. Менеджмент підприємницької діяльності: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 286 с.

Додаткова:

25. Бізнес-планування: навчальний посібник / В.Ф. Гамалій, В.А. Вишневська, О.С. Хачатурян. Кропивницький: ПП «Ексклюзив-Систем», 2017. 186 с.
26. Гетьман О. О., Шаповал В. М. Економіка підприємства: навч. посіб. 2-ге видання. Київ: Центр учбової літератури, 2022. 488 с.
27. Горьовий В. П., Тимчук С. В. Менеджмент фермерських господарств: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2022. 366 с.
28. Дуркач М.І., Базюк Г.М., Тринів І.В., Янишин Я.С. Менеджмент і маркетинг. Навчальний посібник Київ, 2009. 179 с.
29. Мазнєв Г. Є. Бізнес-планування в аграрних формуваннях: навчальний посібник. Харків: ХНТУСГ, 2016. 272 с.
30. Панченко С. В., Дикань В. Л., Шраменко О. В. Підприємництво: підручник. Харків: УкрДУЗТ, 2018. 241 с.
31. Петруня Ю. Є. Маркетинг: навчальний посібник. 3-тє вид., переробл. і доповн. Дніпропетровськ : Університет митної справи та фінансів, 2016. 362 с.
32. Сафонова В. Є. Основи ринкової економіки і підприємництва: підручник для студ. вищ. навч. закл. Київ: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2017. 346 с.
33. Шкільняк М. М., Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: Навчальний посібник. Тернопіль: Крок, 2017. 252 с.
34. Шуст О. А Конкурентоспроможність аграрного підприємства: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2024. 536 с.
35. Юхименко П. І., Шуст О. А., Димань Т. М. Аграрна економічна політика: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 554 с.

Інформаційні ресурси:

36. <https://www.rada.gov.ua/> – Верховна Рада України
37. <https://minagro.gov.ua/> – Міністерство аграрної політики та продовольства України
38. <https://nmc-vfpo.com/> – Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти»
39. <http://www.iae.org.ua/> – ННЦ «Інститут аграрної економіки»
40. <https://uam.in.ua/> – Українська асоціація маркетингу
41. <https://udsa.org.ua/> – Українська асоціація прямого продажу (УАПП)
42. <https://www.niss.gov.ua/> – Національний інститут стратегічних досліджень